

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **R. K.**, zast. JUDr. Tomášem Soukupem, BA, advokátem se sídlem Masarykova 413/34, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, odbor dopravy, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2013, č. j. JMK 131605/2013, sp. zn. S-JMK 131605/2013/OD/Fö,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 18. 12. 2013, č. j. JMK 131605/2013, sp. zn. S-JMK 131605/2013/OD/Fö **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 27.684 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Tomáše Soukupa, BA, advokáta se sídlem Masarykova 413/34, 602 00 Brno.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci:

Rozhodnutím Magistrátu města Brna ze dne 26. 9. 2013, č. j. ODSČ-11027/13-14, sp. zn. ODSČ-11027/13-JR/PŘ byl žalobce uznán vinným z přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pozemních komunikacích“), kterého se dopustil porušením povinnosti dle ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemních komunikacích jako řidič motorového vozidla tovární značky dne 28. 1. 2013 v 8:09 hod. na ulici, na němž v rozporu s jiným právním předpisem nebyla umístěna tabulka registrační značky. Dle ust. § 125c odst. 4 písm. d) a ust. § 125c odst. 5 citovaného zákona v souladu s ust. § 11 a § 12 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o přestupcích“) mu byla uložena pokuta v částce 5.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu šesti měsíců.

Rozhodnutím Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 18. 12. 2013, č. j. JMK 131605/2013, sp. zn. S-JMK 131605/2013/OD/Fö bylo odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

II.

Shrnutí argumentů obsažených v žalobě:

V žalobních bodech argumentoval žalobce, že rozhodnutím žalovaného byl zkrácen na svých právech, resp. postupem žalovaného byl zkrácen na právech, která mu přísluší takovým způsobem, že to mělo za následek nezákonné rozhodnutí. Namítl, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, neboť žalovaný postupoval v rozporu se zákonným požadavkem na přezkoumatelnost rozhodnutí, podle něhož je odvolací orgán povinen vypořádat se s každou relevantní námitkou, přičemž nedodržení této podmínky činí bez dalšího rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Dále namítl absenci formálního znaku přestupku. Žalovaný mu kladl za vinu porušení ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemních komunikacích, přičemž konstatuje, že toto ustanovení je pouze blanketní právní normou odkazující na zákon č. 56/2001 Sb., tedy bez bližší specifikace konkrétního porušení ustanovení zákona je tvrzení správního orgánu o porušení tohoto ustanovení zcela nepřezkoumatelné. Správní orgán sice odkazuje v odůvodnění na ust. § 7 odst. 1, 2 zákona č. 56/2001 Sb., což však prokazatelně pro registraci vozidla učinil. Toto ustanovení dle něho však neřeší a přímo nezakazuje jízdu s vozidlem, které s ohledem na krádež či upadnutí registrační značky je dočasně třeba i bez jedné registrační značky. Uvedl, že z výroku rozhodnutí musí být jednoznačně patrné, jakého deliktu se dopustil z hlediska skutku i jeho právní kvalifikace. Dále namítl absenci materiálního znaku přestupku a žalovanému vytýká, že s touto jeho námitkou se vyrovnal částečně nesrozumitelně a částečně zcela nedostatečně. Byl toho názoru, že v daném případě za daných okolností nedošlo z jeho strany k ohrožení zájmu společnosti. Další námitka spočívala v neprovedení důkazů, kdy je toho názoru, že správní orgán měl provést důkaz výsledkem strážníků městské policie a důkaz video

záznamem pořízeným strážníky městské policie. Stejného pochybení se měl správní orgán dopustit i v hodnocení tzv. krajní nouze, kdy v odvolání uvedl skutečnosti, že vozidlo odvážel v situaci krajní nouze, nicméně odvolací orgán vůbec nehodnotil kritérium proporcionality a subsidiarity, což zřejmě znamená, že v této otázce byl s žalobcem ve shodě. Uvedl, že v daném případě se jednalo o reálné nebezpečí, protože ponechat odstavený automobil na zákazu stání za daných povětrnostních a situačních podmínek (husté sněžení a snížená viditelnost, navíc v rušné části Brna a ve frekventované době – odvoz dětí do blízké ZŠ) by bylo přímé ohrožení bezpečnosti a plynulosti dopravy. V neposlední řadě dále poukázal na rozpor kvalifikace daného přestupku, kdy Městská policie Brno uváděla v Oznámení přestupku ze dne 5. 2. 2013, že se jednalo o naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o pozemních komunikacích, v protokolech o ústních jednání ze dne 16. 7. 2013 a 16. 9. 2013 však nesprávně uváděl přestupek dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 11 citovaného zákona a v rozhodnutí správního orgánu I. stupně byl poté uznán vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 citovaného zákona.

Na základě shora uvedeného žalobce považoval rozhodnutí za nezákonné a navrhl, aby soud rozsudkem zrušil rozhodnutí správního orgánu obou stupňů a uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobce k vyjádření žalovaného:

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 10. 3. 2014 ohledně namítaných skutečností uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za správné. Námitku žalobce týkající se absence formálního znaku přestupku ve výroku napadeného rozhodnutí nepovažoval za důvodnou. K této námitce se dostatečně vyjádřil v odůvodnění napadeného rozhodnutí, na jehož text odkázal. Skutečnost, že správní orgán I. stupně své závěry o porušení konkrétní právní povinnosti s odkazem na ustanovení zákona č. 56/2001 Sb., rozvedl až v odůvodnění napadeného rozhodnutí, když z výroku napadeného rozhodnutí vyplývá porušení povinnosti dle ustanovení zákona č. 361/2000 Sb., nepovažoval za vadu, která by měla vliv na zákonitost napadeného rozhodnutí. Neztotožnil se i s námitkou žalobce, že v jeho případě absentuje materiální znak přestupku, že se žalovaný s námitkou této absence dostatečně nevypořádal. Materiální znak byl podle žalovaného naplněn tím, že žalobce vědomě užil k jízdě vozidlo bez tabulky registrační značky, ačkoliv mohl a měl vědět, že jeho jednání je v rozporu se zákonem. Takové jednání je společensky nebezpečné, škodlivé a nežádoucí. Žalobci – držiteli řidičského oprávnění – muselo být zřejmé, že nesmí užít k jízdě automobil, který není osazen tabulkou registrační značky, tak jak vyžaduje zákon, neboť takové vozidlo nesplňuje technické podmínky k provozu na pozemních komunikacích.

Další námitka spočívající v neprovedení důkazů výsledkem strážníků městské policie a důkazu, kterým byl video záznam pořízený strážníky městské policie, odkázal žalovaný na právní úpravu, dle které je ponecháno na úvaze správního orgánu, které důkazy a v jakém rozsahu provede, aby byl náležitě zjištěn skutkový stav věci. Uvedl, že důkaz provedený video záznamem Městské policie Brno nemohl být v řízení ani proveden, neboť nebyl ani zařazen do spisového materiálu postoupeného Městskou policií Brno správnímu orgánu příslušnému k projednání předmětného přestupku.

Námitku žalobce, že vozidlo odvážel v situaci krajní nouze, nepovažoval za důvodnou, nejednalo se o jednání v krajní nouzi. Argumentaci k uvedenému obsahuje odůvodnění napadeného rozhodnutí, na které tímto odkázal. K rozboru pojmu krajní nouze konstatoval, že nebezpečí musí zájmu chráněnému zákonem hrozit přímo, bezprostředně. To znamená, musí se jednat o skutečné reálné nebezpečí, které přímo hrozí nebo trvá v čase i prostoru, nikoliv jen v představě osoby, která jej odvrací. V případě žalobce nelze hovořit, že by svým jednáním odvracel bezprostředně hrozící nebezpečí a jednal tak v krajní nouzi.

Namítá-li žalobce, že v průběhu správního řízení bylo opakovaně prováděno překvalifikování přestupku, jehož se měl dopustit, uvedl, že není výjimkou, že se právní kvalifikace v průběhu řízení může dle zjištěného skutkového stavu měnit. Podmínkou zákonného postupu však je, aby se obviněný o změně kvalifikace řádně dozvěděl a mohl se k přestupku, který je mu kladen za vinu vyjádřit a navrhnout důkazy. Řízení o přestupku bylo zahájeno doručením oznámení o zahájení správního řízení o přestupku, které bylo posuzováno dle ust. § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích, takže uvedená námitka, že se o obvinění z přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 citovaného zákona dozvěděl až z rozhodnutí správního orgánu I. stupně je nedůvodná.

Na základě shora uvedeného žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V podané replice ze dne 28. 3. 2014 žalobce uvedl, že v daném případě zcela absentuje materiální znak přestupku, neboť jednání žalobce nevedlo k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti. Žalobce podnikl v dané situaci nezbytné kroky k tomu, aby takovému stavu, tj. stavu ohrožení či porušení zájmu společnosti, zabránil. Ke skutkovému ději uvedl, že dne 28. 1. 2013 vezl děti do školy na ulici v Brně, kde při jejich vysazování zjistil, že ztratil přední registrační značku. Vzhledem k tehdejšímu povětrnostním a situačním podmínkám (husté sněžení a snížená viditelnost, navíc v rušné části Brna v blízkosti základní školy, při dopravní špičce) se v zájmu eliminace škod a eliminace ohrožení či porušení zájmu společnosti rozhodl odvést vozidlo domů do garáže vzdálené cca 900 metrů. Tímto postupem chtěl eliminovat co nejméně zásah do plynulosti dopravy, minimalizovat ohrožení ostatních účastníků silničního provozu a také náklady spojené s nápravou vzniklého stavu. Uvedené plně koresponduje se skutečností, že samotní strážníci, kteří vozidlo žalobce po ujetí cca 50 m zastavili, po zjištění totožnosti žalobce tomuto přikázali jízdu do místa bydliště a nikoliv např. posečkání na vozidlo odtahové služby, tedy svým způsobem akceptovali, že v daném případě je jízda s vozidlem do garáže domu vzdáleného cca 900m jediné možné rozumné a přiměřené řešení. Ve vztahu k výše uvedenému žalobce dále uvedl, že jeho vozidlo bylo opatřeno po celou dobu označenou registrační značkou, připevněnou v zadní části vozidla. Pokud se týká rozdílné kvalifikace daného přestupku v průběhu správního řízení, setrval na námitkách uvedených v žalobě. Nadále trval na vyhovění jeho žalobě.

IV.

Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu:

Soud konstatuje, že ve správním spise se nachází oznámení přestupku Městské policie Brno, revír střed, Křenová 4, Brno ze dne 5. 2. 2013 popisující skutkový děj ze dne

28. 1. 2013 v 8:09 hod. v Brně na ulici, kdy vozidlo registrační značky, tovární značky, červené barvy, nemělo v přední části připevněnou registrační značku. Tímto jednáním porušil řidič, tj. žalobce, povinnost vyplývající z ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemních komunikacích a naplnil skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích. Dále je ve spise evidován úřední záznam Městské policie Brno, revír střed ze dne 28. 1. 2013 podepsaný strážníkem M. Š. a strážníkem Bc. L. B., popisující událost ze dne 28. 1. 2013 v 8:09 hod. na uvedeném místě s uvedením příloh fotodokumentace, která je ve spise evidována a video dokumentace, která se ve spise nenachází. Z výpisu evidenční karty osoby ze dne 21. 5. 2013 je zjištěno, že žalobce má 2 záznamy v přestupcích, kterých se dopustil dne 4. 1. 2007 a dne 24. 4. 2012. Oznámení o zahájení správního řízení o přestupku a předvolání k ústnímu projednání přestupku dne 16. 7. 2013 bylo vydáno dne 17. 6. 2013, žalobci doručeno dne 19. 6. 2013. Dne 26. 7. 2013 byla doručena správnímu orgánu I. stupně písemná omluva obviněného z jednání dne 16. 7. 2013, a to z naléhavých pracovních důvodů. Předvolání k ústnímu projednání přestupku na další termín dne 16. 9. 2013 byl doručen žalobci dne 27. 8. 2013. Žalobce se osobně dostavil. Uvedl, že v ranních hodinách vezl své syny na 8:00 hod. do školy, poté, co je vysadil, všiml si, že na vozidle chybí přední registrační značka. Rozhodl se, že si zajede domů pro doklady od vozidla, tzn. „velký techničák“, avšak po ujetí asi 10 metrů byl zastaven hlídkou Městskou policií Brno. Situaci jim popsal, následně byl informován, že se dopustil přestupku, který však na místě odmítli řešit s tím, že věc mu bude oznámena ve správním řízení. Upřesnil, že před odjezdem do základní školy si nevšiml, že by na vozidle neměl v přední části umístěnou registrační značku. V minulosti se mu to již asi dvakrát stalo, značku však našel. Zároveň byl poučen v souladu s ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „správní řád“), provedení dalších důkazů nenavrhl. Dne 26. 9. 2013 bylo vydáno rozhodnutí č. j. ODSČ-11027/13-14, sp. zn. ODSČ-11027/13/JR/PŘ, kterým byl uznán vinen a byla mu uložena pokuta (viz obsah rozsudku č. I – vymezení věci). Dne 15. 10. 2013 podal žalobce odvolání. O odvolání rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 12. 2013, č. j. JMK 131605/2013, sp. zn. S-JMK 131605/2013/OD/Fö, které je předmětem tohoto soudního rozhodnutí.

V.

Řízení před správními soudy:

O podané žalobě již krajský soud jednou rozhodl – rozsudkem ze dne 5. 2. 2015, č. j. 22 A 3/2014-48, rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2013, č. j. JMK 131605/2013 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, na jejímž základě Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 9. 4. 2015, č. j. 7 As 63/2015-29 rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení. Kasační soud shledal, že z napadeného rozsudku není zřejmé, že by se krajský soud podrobně zabýval nebezpečnostní přestupku pro společnost, resp. jeho materiální stránkou. Dokazování ve smyslu navrhovaném krajským soudem – výslech strážníků Městské policie, resp. zhodnocení jimi pořízeného videozáznamu a to za účelem prokázání, zda tito (po sdělení účastníkovi řízení, že porušil zákon) umožnili žalobci další jízdu bez tabulky registrační značky – bylo shledáno pro danou věc za neúčelné. V dalším řízení byl krajský soud povinen na podkladě relevantní právní

úpravy, důvodů k jejímu přijetí, judikatury, zjištěného skutkového stavu, obsahu správního spisu atp., se opakovaně zabývat všemi znaky daného přestupku, zejména pak znakem materiálním.

Jednání ve věci proběhlo dne 10. 9. 2015 a 17. 9. 2015. V průběhu jednání žalobce popsal skutkový děj ze dne 28. 1. 2013 kolem 8:00 hod. na ul. Lerchova, kam odvážel děti do školy vzdálené od místa bydliště cca 900 m, zároveň doložil i fotodokumentaci z popisovaného místa. Bylo relativně špatné počasí, sněžilo. Děti vysadil před křižovatkou, tak jako obvykle. V tomto místě je dopravní značka zákaz stání. Při vysazování si všiml, že na autě není připevněna přední registrační značka. Rozhodl se vrátit domů, aby negativně nezasáhl do plynulosti dopravy, která byla v tu dobu poměrně hustá, jelikož v lokalitě jsou celkem tři školy a minimalizoval tak ohrožení ostatních účastníků silničního provozu. Chtěl urychleně administrativně situaci řešit. Odbočil a po ujetí cca 20 m jej zastavila Městská policie a upozornila ho na chybějící registrační značku. Po zjištění jeho totožnosti a provedení fotodokumentace byl upozorněn na to, že věc bude řešena ve správním řízení. V místě, kde byl zadržen, byla dopravní značka zákaz zastavení. Směrem doprava rovněž nemohl jet z důvodu zákaz vjezdu. Jízda rovněž byla taktéž problém, neboť silnice je úzká, parkuje na ní v protisměru jedno auto za druhým. Vzhledem k tomu, že děti odváží každodenně, všiml si, že pokud sněží, pak velmi často v těchto místech stojí policista, nepouští auta, jelikož silnice je do kopce a není-li posypaná, je nebezpečná z důvodu sjezdu dolů.

Zástupce žalovaného odkázal na písemné vyjádření k žalobě ze dne 24. 6. 2014. Argumentoval dále tím, že provedené důkazy dostatečně osvědčují skutkový stav. Setrval na zamítnutí žaloby.

VI.

Právní názor Krajského soudu v Brně:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), jde o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. přezkoumal Krajský soud v Brně napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Mezi účastníky není sporu o tom, že dne 28. 1. 2013 v 8:09 hod. řídil žalobce na ulici vozidlo tovární značky, bez tabulky registrační značky umístěné na přední straně vozidla. To bylo vybaveno pouze tabulkou registrační značky na zadní straně.

Podle ust. § 7 odst. 2 věta druhá zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, je provozovatel silničního motorového vozidla a přípojného vozidla povinen umístit tabulku s registrační značkou na vozidlo způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem.

Podle ust. § 7 odst. 4 citovaného zákona prováděcí právní předpis stanoví vzor technického průkazu a způsob provádění zápisu v technickém průkazu silničního motorového vozidla a přípojného vozidla obecním úřadem obce s rozšířenou působností, vzor osvědčení o registraci silničního motorového vozidla a přípojného vozidla, formu, obsah a provedení registrační značky, druhy registračních značek a způsob jejich vydávání a nakládání s nimi, provedení tabulek s registrační značkou a způsob umístění tabulek s registrační značkou na silniční motorové vozidlo a přípojně vozidlo, postup v případě ztráty nebo zničení technického průkazu silničního motorového vozidla a přípojného vozidla, osvědčení o registraci silničního motorového vozidla a přípojného vozidla nebo registrační značky.

Prováděcím právním předpisem je vyhláška o registraci vozidel č. 343/2014 Sb., která v ustanovení § 32 odst. 4 upravuje, jakým způsobem (v jakém počtu a na jaké místo) má být tabulka registrační značky umístěna podle jednotlivých kategorií vozidel. Podle odstavce 4 citovaného ustanovení musí být tabulka registrační značky umístěna na silničním motorovém vozidle vpředu a vzadu v podélné ose vozidla kolmo ke směru jízdy. Neumožňuje-li konstrukční řešení silničního vozidla umístění tabulky s registrační značkou jeho podélné ose, umístí se tabulka vlevo od podélné osy. Umístění přední tabulky s registrační značkou se v takovém případě zaznamená do technického průkazu silničního vozidla.

Z výše uvedeného tak vyplývá, že podle vyhlášky o registraci vozidel se tabulka registrační značky umísťuje v takovém počtu a na takové místo, které vychází z povahy motorového vozidla.

V daném případě je základní povinností provozovatele vozidla, která je zákonem stanovena sice rámcově, ale přitom dostatečně jasně a určitě, umístit tabulku registrační značky na vozidlo. Způsob, jakým má být tato povinnost realizována, tzn. v jakém počtu a na jaká místa vozidla je třeba tabulku umístit, je upraveno ve vyhlášce o registraci vozidel. Vyhláška o registraci vozidel nestanoví provozovateli motorových vozidel další povinnost nad rámec zákonné povinnosti umístit na vozidle tabulku registrační značky. V citované vyhlášce je tato povinnost pouze blíže vymezena co do způsobu a počtu umístění vyhotovení tabulky na vozidle. Taková konkretizace nepřesahuje zákonné zmocnění a zároveň odpovídá účelu značení vozidla registrační značkou, kterým je především umožnit jeho identifikaci. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 29. 7. 2010, č. j. 4 As 10/2010-58, www.nssoud.cz, dospěl k závěru, že „je přitom všeobecně známou skutečností, jaký je účel a smysl registračních značek. Stěžovateli – držiteli řidičského oprávnění – muselo být zřejmé, že nesmí užít k jízdě automobil, který není osazen tabulkami registračních značek. Takové vozidlo nesplňuje technické podmínky k provozu na pozemních komunikacích“. Jak uvedl Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 10. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 5/01, www.naluz.cz, požadavek stanovení jakékoliv povinnosti přímo a výhradně zákonem „by zjevně vedl k absurdním důsledkům, a to k popření smyslu sekundární (a v některých případech i primární) normotvorby, jelikož pojmovou součástí každé právní normy je vymezení určitých práv a povinností adresátů normy“.

K věci je v první řadě nutno konstatovat, že soud nemá pochyb o existenci samotné povinnosti žalobce – řidiče, vyplývající z ust. § 7 odst. 2 zákona o podmínkách provozu vozidel ve spojení s ust. § 32 odst. 4 vyhlášky o registraci vozidel umístit na své vozidlo tabulku registrační značky vpředu, tzn., že se jedná o povinnost uloženou na základě zákona. Žalobce ostatně ani netvrdil, že by tuto základní zákonnou povinnost nesplnil. Těžiště jeho

žaloby ovšem leží jinde. Žalobce tvrdil, že uvedeného dne, tj. dne 28. 1. 2013 vezl v ranních hodinách jeho děti do školy a skutečnost, že ztratil přední registrační značku, zjistil až poté, co je vysadil u školy. Následně hned poté ve snaze zabránit stavu ohrožení či porušení zájmu společnosti, podnikl nezbytné kroky, aby takovému stavu v dané situaci zabránil. Rozhodl se proto odvést vozidlo domů do garáže vzdálené cca 900 metrů, neboť takový postup by znamenal nejmenší zásah do plynulosti dopravy, minimalizoval by ohrožení ostatních účastníků silničního provozu a také náklady spojené s nápravou vzniklého stavu. Skutečnost, že samotní strážníci, kteří vozidlo žalobce po ujetí cca 20-50m zastavili, po zjištění totožnosti žalobce tomuto přikázali jízdu do místa bydliště a nikoliv např. posečkání na vozidlo odtahové služby, tedy svým způsobem akceptovali, že v daném případě je jízda s vozidlem do garáže jediné možné rozumné a přiměřené řešení.

Při jednání u zdejšího soudu dne 17. 9. 2015 popsal podrobně okolnosti, za nichž nemohl po provedené kontrole strážníky Městské policie ponechat auto v místech, kde tato kontrola byla provedena, neboť mu v tom bránily jednak dopravní značky (dopravní značka Zákaz zastavení a Zákaz stání – viz ust. § 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích) ale i hustota provozu na pozemní komunikaci. Byť si byl vědom jednání, které mu bylo kladeno za vinu a jehož se dopustil tím, že dne 28. 1. 2013 v 8:09 hod. na ulici, řídil vozidlo tovární značky, na němž nebyla umístěna tabulka registrační značky pro objektivní okolnosti jím uváděné v zájmu eliminace škod a eliminace ohrožení či porušení zájmu společnosti odvezl vozidlo domů do garáže, která byla vzdálená cca 900 metrů od místa provedené kontroly. Vzhledem k tehdejším povětrnostním podmínkám (sněžení a snížená viditelnost) a situačním podmínkám (provoz v rušné části Brna v blízkosti základní školy při ranní dopravní špičce) měl snahu eliminovat co nejméně zásah do plynulosti dopravy a minimalizovat ohrožení ostatních účastníků silničního provozu, a také náklady spojené s nápravou vzniklého stavu. Ještě týž den se zkontaktoval s Dopravním inspektorátem Brno (Magistrát města Brna, odbor dopravně-správních činností) a následujícího dne sjednal nápravu. Z jeho jednání je tedy zřejmo, že bezodkladně učinil potřebná opatření k zajištění identifikace vozidla. Žalobce pracuje jako osoba samostatně výdělečně činná, z výpisu z evidenční karty ze dne 21. 5. 2013 byly zjištěny 2 záznamy v přestupcích, sice dne 24. 4. 2012 dle ust. § 125c odst. 1 písm. k), § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu a dne 4. 1. 2007 dle ust. § 22 odst. 1 písm. l) zákona č. 200/1990 Sb. a § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. V obou případech byly přestupky řešeny v blokovém řízení.

Zásadním předmětem sporu je, zda lze jednání žalobce po stránce materiální považovat za přestupek či nikoli. Žalovaný se vzhledem k popsáním skutečnostem domnívá, že materiální znak byl naplněn tím, že žalobce zcela vědomě, tedy po zjištění, že tabulku registrační značky na svém vozidle nemá, užil k jízdě vozidlo bez této tabulky registrační značky, přičemž navíc toto vozidlo užil dále k jízdě, i přesto, že mu bylo sděleno policisty, že se tímto jednáním dopustil přestupku, byť jeho pohnutkou měla být dle jeho tvrzení blízkost vlastní garáže (cca 900 metrů) a zájem na co nejmenším zásahu do plynulosti dopravy. Žalovaný měl za to, že s ohledem na tvrzenou vzdálenost bydliště a garáže, mohl žalobce situaci řešit jinak, a to odstavením vozidla v místě zjištění chybějící tabulky registrační značky a následným řešením vzniklé situace u příslušného úřadu. Naopak žalobce podrobně popsal, byť si byl vědom protiprávnosti svého jednání, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, a které nebezpečnost jeho předmětného jednání zásadním způsobem snižovaly. S argumentací žalovaného se zdejší soud neztotožňuje.

Soud projednávanou věc posoudil následovně:

Je zcela nesporné, že žalobce se dopustil jednání, které je uvedeno a specifikováno výše. Ostatně to jmenovaný ani nepopřel. Z tohoto důvodu má soud ve shodě se správními orgány obou stupňů bezpečně za prokázané, že došlo ke spáchání předmětného skutku. Skutkový stav byl tedy řádně a spolehlivě zjištěn a nevyvstávají o něm žádné pochybnosti. Žalobce se však již neshoduje se správními orgány v jejich právním hodnocení. Podle něho došlo k popsání jednání, které vzhledem k výše uvedeným okolnostem, důvodům a pohnutkám (motivům) nenaplnuje znaky přestupku.

Zdejší soud nejprve odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které se trestnost správních deliktů řídí obdobnými principy a pravidly, jakými se dosud řídila i trestnost trestných činů, a pro trestnost jednání, které naplňuje formální znaky přestupku, musí být tedy naplněna i materiální stránka deliktu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, www.nssoud.cz). Zákon o přestupcích stanoví v ust. § 2 odst. 1, že přestupkem je „*zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin*“. O přestupku lze proto hovořit jako o tzv. správním deliktu „pojmenovaném“. Tato legální definice přestupku je plně v souladu s principy zákonnosti a respektuje tím tak základní požadavek demokratického právního státu. Vzhledem ke skutečnosti, že principem zákonnosti je vázána veškerá činnost veřejné správy, je nezbytné tento princip aplikovat i na problematiku správního trestání jakožto součást výkonu veřejné správy (srov. rozhodnutí NSS sp. zn. 9 As 7/2009, www.nssoud.cz). Jak vyplývá z uvedeného ustanovení, znaky přestupku jsou stanoveny zákonem, přičemž přestupek je vymezen materiálním a formálním znakem, které musí být naplněny současně. Naplnění formálního znaku žalobce nijak nezpochybňuje. Materiální znak je představován tím, že zaviněné protiprávní jednání porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a zájmy uvedené v ust. § 1 zákona o přestupcích (shodně srov. Červený, Z., Šlauf, V. Přestupkové právo. Komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů. XIV. Akt. Vyd. Praha: Linde Praha, a.s. 2007, s. 12-18). Jak vyplývá z judikatury představované rozsudkem NSS ze dne 25. 1. 2005, sp. zn. 5 As 20/2004, www.nssoud.cz, „*okolnosti, za kterých k protiprávnímu jednání došlo, nejedná-li se o okolnosti vylučující protiprávnost (nutná obrana, krajní nouze), jsou relevantní pro uložení výše sankce, nikoli však závěr ... o tom, zda byl či nikoli spáchán přestupek*“. Materiální znak je dán stupněm nebezpečnosti protiprávního jednání pro chráněné zájmy, přičemž je postaven na odlišném, resp. menším stupni společenské nebezpečnosti než trestné činy (srov. ust. § 3 odst. 2 trestního zákona platného a účinného v době, kdy k přestupkovému jednání došlo). Zásadním rozlišovacím kritériem mezi trestným činem a přestupkem je tedy obecně řečeno míra jejich typové společenské nebezpečnosti vyjádřena ve znacích skutkové podstaty. Společenská nebezpečnost trestného činu pro společnost musí být alespoň vyšší než nepatrná, zatímco přestupkem může být i takové zaviněné jednání, které porušuje či ohrožuje zájem společnosti pouze v míře nepatrné (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, www.nssoud.cz, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2008, sp. zn. 7 Tdo 1529/2008, publikované pod č. 18/2009 Sb. NS).

Soud dále odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího soudu týkající se posuzování naplnění materiálního znaku trestného činu. V rozhodnutí ze dne 17. 4. 1996, sp. zn.

1 Tzn 2/1996, publikovaném pod č. 43/1996 Sb. NS, uvedl Nejvyšší soud následující: „*při úvahách o tom, zda obviněný naplnil i materiální znak trestného činu, tedy zda v jeho případě tento čin dosahoval vyššího stupně nebezpečnosti pro společnost, než je stupeň nepatrný (ust. § 3 odst. 2 trestního zákona), je nutno zdůraznit, že již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň nebezpečnosti činu pro společnost zpravidla vyšší než nepatrný. Na tom nic nemění ani ust. § 3 odst. 2 trestního zákona, podle kterého čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu. Citované ustanovení se totiž uplatní jen tehdy, když stupeň nebezpečnosti pro společnost v konkrétním případě ani při formálním naplnění znaku určité skutkové podstaty nedosáhne stupně odpovídajícího dolní hranici typové nebezpečnosti pro společnost, když tedy nebude odpovídat ani nejlehčím běžně se vyskytujícím případům trestného činu této skutkové podstaty*“ (obdobně též např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 10. 2008, sp. zn. 7 Tdo 1200/2008, www.nsoud.cz).

Uvedený právní závěr se obdobně uplatní i ve vztahu k přestupkům, neboť stejně jako dosud u trestných činů tak i pro trestnost jednání vykazujícího formální znaky přestupku je třeba, aby došlo také k naplnění jeho materiální stránky. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku, takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek, a proto nemá společnost důvod je postihovat (srov. rozhodnutí NSS sp. zn. 5 As 106/2011),

Při zkoumání odpovědnosti za přestupek je správní orgán povinen zkoumat vždy, když rozhoduje, zda určité jednání je přestupkem či nikoliv, také otázku, jestli došlo k naplnění obou znaků přestupku, tj. znaku formálního, i znaku materiálního (srov. např. rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2005, č. j. 7 As 18/2004-48, www.nssoud.cz). Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména, avšak nikoliv výlučně, význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka (srov. např. rozsudek NSS ze dne 29. 7. 2010, č. j. 4 As 10/2010-58, rozsudek ze dne 14. 2. 2013, č. j. 7 As 79/2012-54, rozsudek ze dne 10. 1. 2013, č. j. 8 As 34/2012-35, rozsudek ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-46 či rozsudek ze dne 26. 4. 2013, č. j. 5 As 76/2011-78, dostupné na www.nssoud.cz). Okolnosti, jež vylučují porušení nebo ohrožení zájmu společnosti musí být ovšem posuzovány vždy v každém konkrétním případě a nelze vyslovovat žádné paušální závěry o tom, že např. míra společenské nebezpečnosti u popisovaného přestupku je natolik mizivá, že nedosahuje intenzity přestupku. Teprve poté, co je zjištěno naplnění materiálního znaku přestupku, může správní orgán dojít k závěru, že konkrétním jednáním obviněného byl spáchán přestupek. Pokud naopak správní orgán na základě zjištěného skutkového stavu dospěje k závěru, že z okolností případu je zřejmé, že jednáním osoby obviněné z přestupku, jež sice nese formální znaky skutkové podstaty přestupku, nedošlo k porušení ani k ohrožení právem chráněného

zájmu, má povinnost (nikoliv pouze možnost) řízení zastavit podle ust. § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích.

Ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“) stanoví, že „*správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti*“. Podle ust. § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu „*v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu, zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena*“. Přitom, jak bylo již výše uvedeno, je správní orgán povinen zjistit, zda došlo k naplnění jak formálních, tak i materiálních znaků přestupku.

V souzeném případě je zde v první řadě okolnost spočívající v tom, že při účasti na provozu na pozemních komunikacích žalobce jako řidič užil vozidlo, které nesplňovalo technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem, k jízdě užil vozidlo, kde nebyla umístěna tabulka registrační značky. Jedná se o okolnost, která sama o sobě nepostačuje k závěru o průkaznosti materiální stránky přestupku, bylo proto na správním orgánu, aby na materiální stránku daného jednání zaměřil svou pozornost. To platí zvláště za situace, kdy žalobce již v řízení před správním orgánem I. stupně uváděl skutečnosti, které podle jeho názoru dále snižovaly společenskou nebezpečnost jeho jednání na takovou míru, že by materiální znak přestupku naplněn nebyl. Nicméně nutno zdůraznit, že tato konstrukce platí pouze v případě, kdy existují významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti.

Krajský soud dospěl k názoru, že v daném případě nastaly okolnosti, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků. Žalobce uváděl, že k posuzovanému jednání došlo v místě s větší hustotou provozu, která je zapříčiněna zejména třemi školskými zařízeními, dále i klimatickými podmínkami – sněžením. Vzhledem k umístění dopravních značek, což doložil i fotodokumentací, provozem i parkovacími místy, měl obtížnou situaci i s případným parkováním. Měl proto za to, že tyto zvláštní okolnosti případu nebezpečnost popisovaného jednání zásadním způsobem snižovaly. Přesto se správní orgány uvedenými okolnostmi, dle jeho názoru, z pohledu materiální stránky přestupku, z něhož byl obviněn, nezabývaly, k těmto okolnostem bylo přihlédnuto pouze při stanovení výše pokuty na spodní hranici zákonem předepsané sazby a nikoliv už z toho hlediska, zda nesnižují společenskou nebezpečnost jednání žalobce na takovou míru, že by nebyla naplněna materiální stránka přestupku. Krajský soud tyto okolnosti, které žalobce uváděl v žalobě, i v průběhu soudního řízení, vyhodnotil ve svém souhrnu tak, že materiální stránka přestupku naplněna nebyla. Přitom tyto úvahy soudu nejsou ve zjevném rozporu s výše popsányými zásadami hodnocení materiální stránky deliktu, neboť z řady uvedených okolností teprve ve svém souhrnu vedly k závěru o absenci materiální stránky přestupku v dané věci.

Soud však nemohl přisvědčit žalobní námitce, dle které správní orgán I. stupně mu klade za vinu porušení ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, přičemž ale citované ustanovení je toliko blanketní právní normou odkazující na zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, a tudíž bez bližší specifikace konkrétního porušení ustanovení zákona, čímž tak tvrzení správního orgánu o porušení tohoto ustanovení je nepřezkoumatelné. K tomu soudu uvádí:

Podle ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu je řidič povinen kromě povinností uvedených v § 4 užít vozidlo, které splňuje technické podmínky stanovené zvláštním právním předpisem. V poznámce pod čarou k tomuto ustanovení je odkaz na zákon o podmínkách k provozu vozidel a na vyhlášku č. 341/2002 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Jakkoli poznámka pod čarou nemá normativní význam (viz rozsudek NSS ze dne 6. 12. 2009, č. j. 6 As 40/2009-125, www.nssoud.cz), nelze ji považovat za právně bezvýznamnou. Naopak poznámka pod čarou, tj. odkaz na určitý právní předpis či jeho ustanovení, může být významnou výkladovou pomůckou (viz např. rozsudek NSS ze dne 19. 4. 2007, č. j. 2 Afs 176/2006-96, publ. pod č. 1258/2007 Sb. NSS, www.nssoud.cz nebo rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 6. 2010, č. j. 5 As 64/2008-155, publ. pod č. 2019/2010 Sb. NSS, www.nssoud.cz). Poznámka pod čarou tak plní úlohu ukazatele směru, kterým by se měl ubírat výklad předmětného ustanovení.

Rovněž nelze přisvědčit argumentaci žalobce uváděné již v odvolání, sice, že vozidlo odvážel v situaci krajní nouze s tím, že odvolací orgán se v odůvodnění rozhodnutí vůbec nezabýval hodnocením kritéria proporcionality a subsidiarity. V posuzovaném případě dle názoru soudu žalobcovo jednání, jímž se snažil odvracet bezprostředně hrozící nebezpečí, nelze hodnotit jako jednání v krajní nouzi, neboť pro uplatnění tohoto institutu nebyly splněny podmínky. V tomto směru se soud ztotožňuje s odůvodněním žalovaného, dle kterého pro vznik stavu krajní nouze je třeba skutečné reálné nebezpečí, které přímo hrozí nebo trvá v čase i prostoru, nikoliv jen v představě osoby, která jej odvrací. Pokud nebezpečí není reálné, neexistuje ani ohrožení zákonem chráněného zájmu, nejde o čin spáchaný při odvracení nebezpečí a nevzniká právo jednat v krajní nouzi.

Žalobcovu námitku ohledně modifikace kvalifikace daného přestupku v rámci správního řízení pokládal soud za důvodnou (oznámení přestupku ze dne 5. 2. 2013 pro přestupek dle § 125 c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích), zjištěné pochybení však nemůže mít vliv na nezákonnost rozhodnutí. Z obsahu správního spisu vyplynulo, že žalobce se o změně kvalifikace dozvěděl doručením oznámení o zahájení správního řízení o přestupku, nesouhlasil-li, mohl se ke specifikaci přestupku vyjádřit. Ze správního spisu je zřejmo, že správní řízení bylo zahájeno pro přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích a tato právní kvalifikace do vydání rozhodnutí správního orgánu i jeho vydáním nebyla změněna.

Ve světle výše uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žalovaný se dopustil pochybení v právním hodnocení zkoumání odpovědnosti žalobce za popisovaný přestupek, který sice naplňoval formální znaky přestupku, ale nebyl jím porušen nebo ohrožen zájem společnosti do té míry, aby byl naplněn i materiální znak přestupku. Krajský soud proto napadené rozhodnutí dle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Současně shledal, že totožnou vadou je postiženo i rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Jeho rozhodnutí však nerušil, neboť tuto vadu může odstranit či napravit žalovaný v dalším řízení, v němž je vázán právním názorem soudu vysloveným shora (ust. § 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které

v původním rozhodnutí ze dne 5. 2. 2015, č. j. 22 A 3/2014-48 ve výrokové části správně vyčíslil v částce 19.456 Kč, ale v odůvodnění rozhodnutí nesprávně uvedl částku 15.342 Kč, rovněž mylně započítal odměnu advokáta a náhrady za poskytování právních služeb za 3 úkony, ačkoliv podle jejich specifikace se jednalo o 4 úkony (převzetí a příprava zastoupení, žalobní návrh, písemné podání – replika ze dne 28. 3. 2014, účast při soudním jednání dne 5. 2. 2015). Vzhledem k dalším úkonům, které byly ve věci učiněny, sice písemné podání právního zástupce žalobce ke kasační stížnosti žalovaného, účast při soudním jednání dne 17. 9. 2015 (účast při jednání dne 10. 9. 2015 nebyla účtována), tedy s přihlédnutím celkem k šesti úkonům právní služby po 3.100 Kč podle ust. § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění a náhrady celkem za 6 režijních paušálů po 300 Kč podle ust. § 13 odst. 1 a 3 citované vyhlášky, dále z náhrady za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč a DPH ve výši 21 % (zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty), činí celková výše odměny a náhrada nákladů řízení uvedeného právního zástupce částku 27.684 Kč. Lhůtu pro uhrazení nákladů řízení stanovil soud na 30 dnů od právní moci rozsudku, neboť takovou lhůtu považoval za adekvátní dané věci, kdy finanční prostředky budou vypláceny v souladu se zákonem o finanční kontrole.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. září 2015

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová